

Ds 2016:45

Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

SOU och Ds kan köpas från Wolters Kluwers kundservice.
Beställningsadress: Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 19190
E-post: kundservice@wolterskluwer.se
Webbplats: wolterskluwer.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Wolters Kluwer Sverige AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2016

ISBN 978-91-38-24548-4

ISSN 0284-6012

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Författningsförslag	7
1.1 Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	7
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.....	9
1.3 Förslag till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).....	13
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.	16
2 Nuvarande ordning för mottagande av asylsökande och nyanlända.....	17
2.1 Tillgång till de sociala välfärdssystemen för personer som vistas i Sverige	17
2.2 Statliga ersättningar till kommunerna	20
3 Regelverket behöver anpassas till att huvudregeln under en period kommer att vara att uppehållstillstånd är tidsbegränsade.....	21
3.1 En tillfällig lag med begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige	21
3.2 Hur den tillfälliga lagen påverkar tillgången till de sociala trygghetssystemen	22
3.2.1 Folkbokföring och bosättning enligt socialförsäkringsbalken	22

3.2.2	Arbetsbaserade socialförsäkringsförmåner och arbetslöshetsersättning	24
3.2.3	Etableringsinsatser	25
3.2.4	LMA blir tillämplig igen	26
3.2.5	Oklart vilket regelverk som gäller i fråga om hälso- och sjukvård och tandvård.....	26
3.3	Inriktningen på åtgärderna och förhållandet till pågående utredningsarbete.....	26
4	Ett sammanhållet mottagande med tidsbegränsade uppehållstillstånd	29
4.1	Den som ansöker om fortsatt uppehållstillstånd ska inte omfattas av mottagandesystemet på nytt	29
4.2	Tillgång till bosättningsbaserade förmåner enligt socialförsäkringsbalken	31
4.3	Tillgång till studiestöd.....	32
5	EU-medborgare i mottagandesystemet	35
5.1	Mottagande av EU-medborgare som ansöker om asyl	35
5.1.1	Gällande regler om EU-medborgare som söker asyl	35
5.1.2	Den fria rörligheten för arbetstagare och för icke-aktiva migranter	36
5.2	Huvudregeln bör vara att EU-medborgare undantas från LMA	37
6	Mottagande av personer som ska överföras enligt Dublinförordningen	39
6.1	Det som gäller enligt LMA vid avvisning och utvisning ska gälla också vid beslut om överföring.....	39
7	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	41
8	Kostnader och andra konsekvenser	43

9	Författningskommentar	49
9.1	Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken	49
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.....	50
9.3	Förslaget till lag om ändring i studiestödslagen (1999:1395).....	52
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.	55

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag till ändringar i lagen om mottagande av asylsökande m.fl. och lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. som innebär att den som ansöker om ett fortsatt uppehållstillstånd innan det tidigare tillståndet löper ut inte ska återgå till mottagandesystemet hos Migrationsverket eller till en mer begränsad rätt till vård. Det lämnas också förslag till ändringar i socialförsäkringsbalken och studiestödslagen som innebär att bosättningsbaserade socialförsäkringsförmåner samt studiehjälp och studiestöd ska kunna betalas ut även om ett tidsbegränsat uppehållstillstånd har upphört att gälla om en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd lämnas in innan tillståndet löper ut. Förslagen syftar till att kunna behålla ett sammanhållet mottagande när tidsbegränsade uppehållstillstånd enligt den tillfälliga lag med begränsningar av möjligheten att beviljas uppehållstillstånd i Sverige som gäller sedan den 20 juli 2016 är huvudregel. Ett sammanhållet mottagande gynnar enskildas möjlighet till etablering i samhället och minskar den administrativa bördan för flera myndigheter och kommuner.

I promemorian lämnas också förslag till ändringar i LMA som innebär att EU-medborgare endast ska omfattas av lagen om det finns synnerliga skäl och att ett beslut om överföring enligt Dublinförordningen ska anses som ett beslut om avvisning eller utvisning vid tillämpning av lagen.